

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 28P/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223200040
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Gašparová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2023:1223200040.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. S., nar. XX.XX.XXXX a M. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov - matky: V. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. - K. G., t.č. bytom H. X, G., zastúpená: JUDr. Bc. Lenka Kosnáčová, PhD., advokátka so sídlom Vyšehradská 15, Bratislava, a otca: M. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. - K., t.č. bytom H. XA, G., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 29.12.2022, sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd neodkladne zveril obe maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti do rozhodnutia vo veci samej, vedenej pod sp. zn. 28P/128/2022.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 28P/128/2022-434 zo dňa 04.01.2023 bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčený zo spisu sp. zn. 28P/128/2022 na samostatné konanie a ďalej vedený pod novou sp. zn. 28P/1/2023.

3. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloleté deti boli na žiadosť súdu vypočuté a na pojednávaní vedenom pod sp. zn. 28P/128/2022 súd potvrdil, že maloleté deti odmietajú žiť s matkou a nechcú sa k nej vrátiť pre jej zlé správanie. Matka maloletých bola na pojednávaní súdom upozorňovaná, aby neriešila veci pred deťmi a priamo s nimi, pokiaľ bude s deťmi v kontakte. Dňa 16.12.2022 matka maloletých bola priamo v škole a podľa informácií od pani triednej učiteľky S.V. bola matka v sprievode riaditeľky školy počas vyučovania priamo pri dcérovej triede, kde bola z triedy zavolaná dcéra N. von na chodbu, nevediac o tom, že je tam jej matka. Ihneď po tom, ako dcéra vyšla na chodbu, tak sa vrátila naspäť do triedy s plačom a musela byť kamarátkou, ale aj triednou učiteľkou upokojevaná. Dcéry sa opýtali, či chce ísť so svojou matkou domov a to počas poslednej vyučovacej hodiny, dcéra to odmietla. Matka v sprievode pani riaditeľky ZŠ išla aj do synovej triedy, kde bola niekoľko minút. Po jej odchode sa syn rozplakal a musel byť tiež upokojevaný. Ihneď po tom, ako otec prišiel pre deti do školy, obe deti boli uplakané a bledé a povedali mu, čo sa stalo. Otec kontaktoval aj školu a žiadal informácie, čo sa stalo. Škola mu potvrdila, že matka prišla do školy pre fotky, ktoré boli fotevané so synom, ale pritom ju pani riaditeľka osobne zobrala do triedy syna a k triede dcéry. Otec považuje toto riešenie za neprofesionálne a veľmi nešťastné, pretože škola má vedomosť o tom, čo sa deje. Všetci rodičia majú zakázaný vstup do priestorov školy počas vyučovania a pre fotky si mali rodičia prísť pred vyučovaním, ako bolo rozposlané mailom. Dcéra tvrdila, že matka prišla k jej triede počas vyučovacej hodiny, čo uviedla aj triedna pani učiteľka. Otec v tejto veci kontaktoval aj matku, aby aj od nej dostal vysvetlenie, prečo tak konala. Počas dohodnutého stretnutia matka najprv tvrdila, že išla pre

fotky, ale potom to zmenila a povedala, že požiadala riaditeľku, aby ju zobrala za deťmi do tried aj napriek tomu, že dopredu vedela, že to deti vystraší a budú mať z toho len traumu, čo sa aj stalo. Na otázku, prečo neprišla pred alebo po vyučovaní ako ostatní rodičia, odmietla povedať, stretnutie s ňou trvalo len chvíľku, pretože matka maloletých sa opätovne správala arogantne, kričala po otcovi a neustále ho obviňovala. Následne sa k otcovi nahla tak, že mal obavy z toho, že ho fyzicky napadne a radšej odišiel. Otec sa ešte raz s matkou maloletých detí stretol pred domom, kde stretnutie dopadlo rovnako slovným útokom na jeho osobu a obviňovaním priamo pred vchodom do domu, preto odišiel, pretože matka koná takto úmyselne zakaždým, aby otcovi uškodila aj u susedov. Na základe pojednávania konaného dňa 14.12.2022 pod sp. zn. 28P/128/2022 sa malo umožniť stretnutie s deťmi podľa plánu a to tak, že 23. a 24.12.2022 príde matka k otcovi o 14.00 hod., 23.12. stretnutie bude trvať minimálne v rozsahu 2 hodín a 24.12. do 20.00 hod.. 25. a 26.12. prídu deti s otcom k matke, a to o 14.00 hod., zdržia sa minimálne do 20.00 hod., pričom takto upravený rozsah stretávania bude trvať až do 31.12.2022. Dňa 23.12.2022 sa matka maloletých dostavila do bytu otca o 14.15 hod, kde sa zdržala len asi 15-20 minút. Deti s ňou odmietli komunikovať a boli v kúpeľni, matka ihneď od začiatku riešila s deťmi veci, prečo s ňou nechcú ísť, bývať a podobne a následne začala obviňovať dcéru, že za všetko môže ona. Otec upozornil matku, že nech tak nekoná a prestane riešiť tieto veci a obviňovať dcéru. Matka na to nereagovala a pokračovala a až po cca 20 minútach odišla preč. Dňa 24.12.2022 matka prišla až okolo 17.00 hod. Po tom, čo spravila predošlý deň, deti s ňou opätovne odmietli komunikovať a išli do kúpeľne, matka sa zdržala len asi 40 minút a znovu robila nátlak na deti, riešila neustále situáciu a obviňovala dcéru, potom odišla preč. Deti mali narušené sviatky do takej miery, že dcéra si musela ísť ľahnúť pre bolesti hlavy. Aj vzhľadom na zážitky a skúsenosť z minulosti mal otec obavy o zdravie a bezpečnosť nielen seba, ale aj detí a tiež preto, že matka ihneď po pojednávaní konala opätovne tak ako zakaždým, arogantne a v úmysle uškodiť. Deti odmietli ísť k matke do jej bytu, mali strach z nej aj z toho, že ich matka zamkne tak, ako to už viac krát spravila. Preto v dňoch 25. a 26.12. prišla matka opätovne do bytu otca, ale situácia sa z jej strany opakovala. V nasledujúcich dňoch už matka neprišla a odvtedy sa o deti nezaujímal, ani sa neozvala. Matka maloletých bola upozorňovaná aj priamo na pojednávaní zo strany súdu, aby upustila od jej správania a nepokazila to, čo sa však nestalo, odignorovala upozornenie súdu a konala rovnako, ako predtým. Nie je možné, aby boli deti zo strany matky takto atakované a aby im bolo citovo a emočne ubližované samotnou matkou, ktorá ignoruje súd a koná len vo vlastnom záujme.

4. V doplnení svojho návrhu zo dňa 08.01.2023 otec uviedol, že odo dňa 29.12.2022 sa s matkou maloletých detí viac krát skontaktoval, či už osobne, ako aj cez SMS alebo e-mail. Matka sa neustále správa arogantne a v prípade kontaktu s deťmi ich slovne atakuje a obviňuje, hlavne dcéru. Popísal stretnutie s matkou zo dňa 07.01.2023. Od začiatku sa matka k deťom správala nátlakovo, dokonca povedala synovi M., že ona nepočaví a bude naďalej tvrdohlavá a ak ju on bude naďalej odmietat, nedá mu pokoj. Dopadlo to natoľko zle, že syn celú dobu plakal a hoci držal v ruke teplý čaj a hovoril matke, aby mu dala pokoj, matka sa ho aj napriek tomu snažila chytiť a došlo to k tomu, že syn si obliol rukáv bundy aj prst na ruke čajom. Našťastie čaj nebol horúci, len teplý, ale aj tak to matka zneužila a večer otca cez SMS obvinila, že obaril synovi ruku, pritom nič také sa nestalo. Otec pripojil aj prepis SMS komunikácie s matkou, aby poukázal na neustále obviňovanie a klamstvá matky. Dodal, že deti sú šťastné a sú v absolútnom poriadku, aj škola to potvrdila, že deti chodia do školy riadne pripravené, naučené a majú výborný prospech. Nie je možné ďalej takto deti zaťažovať správaním samotnej matky, pretože im to ubližuje ako emočne, tak aj psychicky. Ako zákonný zástupca a otec detí je povinný chrániť deti pred zlým vplyvom, ale aj poškodzovaním ich psychického zdravia inou osobou, ale vzhľadom k tomu, že matka sa pri stretnutí správa stále rovnako, považuje to za neúnosné takto ďalej deti zaťažovať jej správaním. Preto otec opätovne požiadal o neodkladné opatrenie, ktoré je v najlepšom záujme detí.

5. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/48/2020-154 zo dňa 10.11.2020 súd schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v zmysle ktorej boli maloleté deti N. a M. zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletých a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Otec sa zaviazal prispievať na výživu každého z detí sumou 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky, počnúc mesiacom december 2020. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne: každý kalendárny týždeň v pondelok od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. s výnimkou školských prázdnin, a každý párný týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s výnimkou školských prázdnin. Otec si prevezme a odovzdá maloleté deti v mieste ich bydliska. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.11.2020.

6. Od 21.07.2022 sa obe maloleté deti nachádzajú v osobnej starostlivosti otca a odmietajú sa vrátiť k matke.

7. Aktuálne na tunajšom súde prebiehajú na základe návrhov oboch rodičov konania o súdny výkon tohto rozsudku v časti zverenia a úpravy styku otca s maloletými deťmi. Konania sú vedené pod sp. zn. 47Em/3/2022 a 47Em/4/2022, pričom nie sú právoplatne skončené.

8. Otec maloletých detí inicioval na tunajšom súde aj konanie vo veci samej o zmenu zverenia a s tým spojenú zmenu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré je vedené pod sp. zn. 28P/128/2022, pričom nie je právoplatne skončené.

9. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

16. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP) sledujúca tým

dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

19. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

20. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 121 CMP, dohody i súdne rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, alebo objektívne - vývojom objektívnych okolností. Ide teda o výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, teda možnosť prelomenia prekážky *res iudicata* v prípade splnenia podmienky zmeny pomerov účastníkov relevantnej intenzity a tomu zodpovedajúcu potrebu porovnania tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi zistenými pri ostatnom rozhodnutí.

21. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a preto mu nevyhovel. Otec nepreukázal takú naliehavosť situácie, ktorá by si vyžadovala okamžitý zásah súdu a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Neodkladné opatrenie nemá slúžiť na úpravu všetkých vzťahov medzi účastníkmi, ale výlučne takých, ktorých riešenie neznesie odklad, zatiaľ čo komplexne budú vzťahy vyriešené až po skončení riadneho a úplného dokazovania v konaní vo veci samej. Zmena právoplatnej úpravy si vyžaduje riadne dokazovanie a hlavne preukázanie zmeny pomerov v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím, pričom musí ísť o podstatnú zmenu pomerov. Nie je opodstatnené meniť už právoplatnú úpravu formou neodkladného opatrenia, nakoľko neodkladné opatrenie je potrebné nariadiť vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom okamžitý zásah súdu sa javí ako nevyhnutný. Otec dlhodobo nerešpektuje právoplatné súdne rozhodnutie, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom sa odvoláva na vôľu detí. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vznikajú dôvodné pochybnosti o snahe otca zabezpečiť styk matky s deťmi. Otec síce túto snahu na pojednávaniach deklaruje, v konečnom dôsledku však situáciu neupokojuje a jeho údajná snaha neprináša žiadne výsledky. Na rozdiel od matky, ktorá v čase kedy deti boli v jej starostlivosti aj reálne, umožnila otcovi realizovať jeho rodičovské práva, otec či už úmyselne alebo z titulu nedostatočných rodičovských kompetencií, toto právo matky nedokáže zabezpečiť. Na okresnom súde Bratislava II sa vedie konanie o zmene zverenia maloletých detí a konanie o nariadení výchovného opatrenia. Rodičom bolo nariadené výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, za účelom zlepšenia komunikačných a výchovných zručností

rodičov, zvládnutia svojej rodičovskej role, rešpektovania role druhého rodiča, ako aj za účelom odstránenia aktuálnych problémov - odmietanie matky deťmi. Realizácia výchovného opatrenia nebola doposiaľ ukončená, obidvaja rodičia však prezentovali pred súdom ochotu sa výchovnému opatreniu podrobiť. Súd dospel k záveru, že aktuálne nie sú dané dôvody na okamžitý zásah súdu, ktorý by legitimizoval otca v jeho konaní a „odobril“ by tento nežiadúci stav, kedy deti bez vážneho dôvodu matku odmietajú a otec tento postoj detí, podľa jeho vyjadrení, nedokáže ovplyvniť. Súd apeluje na otca, aby rešpektoval právoplatne rozhodnutia súdu, minimálne aby umožnil matke riadne sa stretávať s maloletými deťmi. V závere považuje súd za dôležité zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletých detí je nezastupiteľná a záujem maloletých detí musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletými deťmi a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na ich výchove podieľali obaja rodičia.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.